

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Politidirektoratet
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Kopi: Departementene

Nr.	Vår ref	Dato
G-18/2020	20/3210	31.07.2020

G-18/2020 – Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen

1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og forskrift 29. juni 2020 nr. 1423 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen (sist endret 31. juli 2020 med virkning fra samme dato). Loven og forskriften erstatter forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen.

Loven og forskriften må ses i sammenheng med forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften), som bl.a. regulerer karanteneplikten.

Virkingen av innførte smitteverntiltak må fortløpende vurderes og veies mot viktige samfunns- og næringsinteresser som berøres av tiltakene. Rundskrivet vil kunne bli gjenstand for hurtige endringer og tilpasninger.

2 Hovedreglene om innreiserestriksjoner og bortvisning

Midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen innebærer at alle utlendinger som ikke omfattes av ett av unntakene i loven eller forskrift gitt i medhold av loven, vil bli bortvist uten nærmere vurdering av hvilken smittefare de individuelt utgjør. Utlendinger som bortvises skal forlate riket uten ugrunnet opphold.

Det presiseres at selv om utlendingen er omfattet av et av unntakene i lov eller forskrift om innreiserestriksjoner, er det en forutsetning for innreise at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det er f.eks. et krav om visum for visumpliktige utlendinger, og dette vilkåret vil fortsatt gjelde selv om det kan være praktiske utfordringer knyttet til å fremsette søknad om visum. Videre gjelder utlendingslovens krav om i hvilke tilfeller det er behov for oppholdstillatelse.

Loven er ikke til hinder for at norske borgere og nordiske borgere bosatt i Norge kan reise inn i Norge.

Videre gjøres det i lovens § 2 unntak for:

- a) utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven
- b) utlendinger som søker beskyttelse i riket (asyl) eller på annen måte påberoper en rett til internasjonal beskyttelse på grunn av fare ved forfølgelse mv., jf. utlendingsloven § 73
- c) utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov (se punkt 3 nedenfor)
- d) utlendinger som er gitt oppholdstillatelse uten utsatt innreise, jf. lovens § 3 (se punkt 8 nedenfor)
- e) utlendinger som er gitt innreisevisum etter utlendingsloven § 12
- f) utlendinger som er gitt visum etter utlendingsloven § 10 av norsk vedtaksmyndighet etter 15. mars 2020
- g) tilfeller hvor særlige grunner tilsier at det gis rett til innreise, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn (se punkt 4 nedenfor)

3 Nærmere om unntak knyttet til forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner

Lovens § 2 bokstav c gjør unntak for utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er «strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov». Dette kan bl.a. omfatte utlendinger som er invitert av norske myndigheter for spesielle formål, herunder utlendinger med særlig kompetanse på håndtering av virusutbrudd eller utlendinger som har annen kompetanse som helsevesenet eller andre kritiske samfunnsfunksjoner har bruk for.

Det vises til følgende liste over kritiske samfunnsfunksjoner fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:

- Styring og kriseledelse
- Forsvar
- Lov og orden
- Helse og omsorg, herunder apotek og renhold

- Redningstjeneste
- Digital sikkerhet i sivil sektor
- Natur og miljø
- Forsyningssikkerhet
- Vann og avløp
- Finansielle tjenester
- Kraftforsyning
- Elektronisk kommunikasjon
- Transport
- Satellittbaserte tjenester

For nærmere informasjon se;

<https://www.regjeringen.no/no/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/innsikt/liste-over-kritiske-samfunnsfunksjoner/id2695609/>

4 Nærmere om unntak av særlige grunner

Etter lovens § 2 annet ledd kan en utlending gis rett til innreise dersom «særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn». Dette gjelder bl.a.:

- Mindreårige barn og fosterbarn til norsk borger eller utlending som bor eller jobber i Norge.
- Utlending som har et særskilt omsorgsansvar for personer som bor i Norge, herunder mindreårige barn eller fosterbarn eller andre med særskilte omsorgsbehov.
- Utlending som på grunn av sterke velferdshensyn har behov for å reise inn i Norge, og besøket ikke kan vente, f.eks. utlending som skal besøke døende eller alvorlig sykt nærstående familiemedlem i Norge (ektefelle/samboer, søsken eller familiemedlemmer i opp- eller nedstigende linje).
- Utenlandsk passasjer på skip som har påbegynt seilas før 16. mars kl. 08.00, og har behov for innreise til Norge for å kunne returnere til hjemlandet. Det må være avklart hvordan videre transport ut fra Norge skal foregå på en forsvarlig måte, som ikke er i strid med covid-19-forskriften.
- Utlending som er part i eller skal avgi forklaring i en rettssak i Norge.
- Utlending som har gyldig fiskekort for fiske fra båt i Tanavassdraget, jf. forskrift om fiske på Tanavassdragets grenseelvestrekning § 2 første ledd nr. 1 og 3 og annet ledd bokstav a og c. Utlending som legger ut fra finsk elvebredd kan fiske på norsk side av elva, men ikke gå i land i Norge.

Det presiseres at ovennevnte liste ikke uttømmende angir hva som kan anses som en «særlig grunn». Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

5 Unntak for utlendinger som er omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen mv.

I forskriftens § 1 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) EØS-borger som er grensearbeider eller arbeidstaker jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav a
- b) EØS-borger som er selvstendig næringsdrivende, jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav a
- c) tjenesteyter i en EØS-stat, jf. utlendingsloven § 110 fjerde ledd eller § 112 første ledd bokstav b
- d) EØS-borger som er opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon, jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav d
- e) familiemedlem til EØS-borger, jf. utlendingsloven § 110, eller EØS-borger med tilsvarende familietilknytning til norsk borger, som skal bosette seg i Norge
- f) EØS-borger med slik familietilknytning som nevnt i bokstav e, som skal besøke et familiemedlem bosatt i Norge eller reiser sammen med et norsk familiemedlem. Det gjøres unntak fra vilkåret i utlendingsloven § 110 tredje ledd bokstav c om at slektning i nedstigende linje må være under 21 år
- g) EØS-borger som eier fast eiendom i Norge og eierens hustrandsmedlemmer, som skal besøke eiendommen
- h) EØS-borger og borger av Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten, samt deres familiemedlemmer, som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem

Med EØS-borgere og deres familiemedlemmer som er bosatt eller arbeider i Norge, forstås ikke EØS-borgere eller familiemedlemmer som bor eller arbeider på Svalbard.

Det som er fastsatt i forskriften for EØS-borgere, gjelder tilsvarende for sveitsiske borgere, jf. forskriftens § 1 annet ledd, og for borgere av Storbritannia, jf. lov om en overgangsperiode ved Storbritannias uttreden av EU § 2.

Unntakene for EØS-borgere i § 1 har begrenset betydning ved siden av unntaket i § 2 bokstav a, når utlendingen er unntatt fra karanteneplikten etter covid-19-forskriften § 5a eller kan dokumentere oppholdssted for gjennomføring av karantenen.

Til bokstavene a, b og c om arbeid mv.

Unntak gjelder arbeidstakere og tjenesteytere som både har startet eller skal starte et arbeid, og for selvstendig næringsdrivende som har etablert eller skal etablere næringsvirksomhet i Norge.

EØS-borgere som arbeider i Norge, omfatter også pendlere. Det understrekes imidlertid at det bare er nærmere definerte grupper som er unntatt fra karanteneplikten.

Til bokstavene e, f og g om familiemedlemmer mv.

Unntaket i forskriftens § 1 bokstav e omfatter alle familiemedlemmer som er omfattet av utlendingsloven § 110, herunder familiemedlemmer til norsk borger som returnerer til Norge etter å ha utøvet retten til fri bevegelse etter EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen, jf. utlendingsloven § 110 annet ledd. I tillegg omfatter bokstav e familiemedlemmer til norsk borger som ikke har utøvet retten til fri bevegelse, dersom familiemedlemmet selv er EØS-borger.

Med «samboer» menes et fast og etablert samboerforhold i minst to år, eller at man har eller venter felles barn, og skal bo sammen. Dette tilsvarer utlendingslovens definisjon av «samboer».

For en EØS-borger som skal besøke familie i Norge gjøres det unntak fra kravet etter utlendingsloven § 110 tredje ledd om at slektning i nedstigende linje må være under 21 år. Det skal ikke stilles krav om dokumentasjon på forsørgelse, jf. utlendingsloven § 110 tredje ledd bokstav c og d og utlendingsforskriften § 19-7, ved innreise. Det understrekes at vilkårene i utlendingslovens kapittel 13 likevel gjelder for oppholdsrett for familiemedlemmer.

En EØS-borger har rett til innreise både for å besøke norsk familiemedlem som er bosatt her, og dersom EØS-borgeren reiser hit sammen med sitt norske familiemedlem.

Unntaket for EØS-borger som eier fast eiendom i Norge omfatter både eier og eiers husstandsmedlemmer. Med husstandsmedlem menes personer som bor fast på samme adresse som eieren.

Til bokstav h om EØS-borgere mv. som har behov for å reise gjennom Norge

Unntaket for EØS-borgere og borgere av Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten, samt deres familiemedlemmer som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem, omfatter all transport, men det må ses i sammenheng med karanteneplikten i § 7 i covid-19-forskriften. Unntaket omfatter også tilfeller hvor utlendingen ankommer Norge og det er rimelig grunn til at vedkommende ikke har billett for reise videre samme dag, ev. at vedkommende ennå ikke har klart å skaffe seg billett. Det forutsettes at utlendingen kan sannsynliggjøre at vedkommende vil gjøre det som er mulig for reise videre snarest, og at vedkommende vil overholde karanteneplikten under det midlertidige oppholdet i Norge.

6 Unntak for innreise fra nærmere bestemte land eller områder

I forskriftens § 2 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som er bosatt i EØS-/Schengenområdet og som er unntatt karanteneplikt etter covid-19-forskriften § 5a eller som kan dokumentere oppholdssted for gjennomføring av karantenen
- b) utlending som i forbindelse med arbeid eller oppdrag krysser grensen fra land eller område som nevnt i covid-19-forskriften § 6 første ledd eller er omfattet av unntaket i § 6 åttende ledd

- c) utlending som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard
- d) utlending som er fastboende på Svalbard

Til bokstav a om utlendinger bosatt i EØS-/Schengenområdet

Nærmere om landkategoriene

Covid-19-forskriften, vedlegg A, gir en oversikt over hvilke land og områder som medfører karanteneplikt ved ankomst til Norge. For enkelhets skyld omtaler vi heretter disse som «røde områder». Områdene som ikke medfører karanteneplikt, omtaler vi heretter som «grønne områder».

Med utgangspunkt i denne kategoriseringen gir innreiserestriksjonsforskriften § 2 bokstav a bestemmelser om hvem som har rett til å reise inn, hvem som er underlagt dokumentasjonskrav knyttet til karantene, og hvem som kan bortvises. Det avgjørende er hvilket land eller område utlendingen er bosatt i, ikke hvilket land vedkommende er statsborger av.

Utlendinger fra grønne områder

Utlendinger bosatt i grønne områder har rett til innreise når de kun har reist gjennom grønne områder for å komme til Norge. Disse er også unntatt fra karantene når de kommer til Norge. Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende er bosatt i et grønt område.

Utlendinger fra grønne områder som har reist via røde områder

Utlendinger bosatt i grønne områder, som har reist via (herunder mellomlandet i) røde områder, må som hovedregel i karantene når de kommer til Norge. Disse har rett til innreise og/eller mellomlanding (transfer) på flyplass i Norge når de kan dokumentere hvor karantenen skal gjennomføres (se mer om dokumentasjonskravet nedenfor).

Utlendingen er unntatt fra karantene, og dermed også dokumentasjonskravet, hvis vedkommende har reist gjennom det røde området på følgende måte:

- a) i eget kjøretøy eller turbuss på vei til eller fra Norge
- b) ikke har overnattet i området, og
- c) har oppfylt kravene til avstand og god smittehygiene under reisen.

Hvis disse vilkårene er oppfylt, har vedkommende rett til innreise på samme vilkår som en utlending som kommer direkte til Norge fra et grønt område. Det følger av punkt 9 nedenfor at den enkelte utlending ved behov må kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under unntak fra innreiserestriksjonene. Det kan opereres med en lav terskel for å anse vilkårene som sannsynliggjort, slik at man baserer seg på utlendingens forklaring dersom denne fremstår troverdig.

Utlendinger fra røde områder

Utlendinger fra røde land eller områder har som hovedregel karanteneplikt i Norge. Disse har rett til innreise og/eller mellomlanding (transfer) på flyplass i Norge når de kan dokumentere hvor de skal gjennomføre, eller har gjennomført, karantenen (se mer om dokumentasjonskravet nedenfor). Utlending som ikke kan fremlegge slik

dokumentasjon, og som heller ikke er omfattet av et av de øvrige unntakene i forskriften, kan bortvises.

Nærmere om dokumentasjonskravet for gjennomføring av karantenen

Dokumentasjonskravet er fastsatt i covid-19-forskriften § 5 annet ledd:

«Personer [...] skal ved ankomst til Norge kunne legge frem en bestilling av eller skriftlig avtale om et sammenhengende opphold på en og samme registrerte adresse i Norge for de 10 første dagene i landet. Ved kortere opphold enn 10 dager gjelder dokumentasjonskravet for den perioden personen skal være i landet. Ved kortere gjenstående karantenetid enn 10 dager gjelder dokumentasjonskravet bare for den gjenstående karantenetiden.»

Dokumentasjonskravet kan for eksempel oppfylles ved å fremvise en SMS eller en e-post, så lenge denne bekrefter en bestilling av, eller avtale om, et sammenhengende opphold på samme adresse de 10 første dagene i Norge (eller for den perioden personen skal være i landet ved kortere opphold enn 10 dager). En utlending som umiddelbart før ankomst til Norge har oppholdt seg i et grønt område, kan få fratrekk i karantenetiden. I slike tilfeller må utlendingen på samme måte som nevnt ovenfor, kunne sannsynliggjøre at deler av karantenetiden har blitt gjennomført i et grønt område.

Dersom utlendingen er på reise innad i EØS/Schengen, skal mellomlande i Norge og kun oppholde seg på flyplassen (transfer), kan dokumentasjonskravet oppfylles ved å fremvise en billett eller et boardingkort som dokumenterer videre reise ut av Norge. Under oppholdet på flyplassen må utlendingen forholde seg til flyplassens gjeldende rutiner for smittevern.

Utlending som ikke kan fremlegge dokumentasjon på oppholdssted som nevnt ovenfor, og som heller ikke er omfattet av ett av de øvrige unntakene i forskriften, kan bortvises ved ankomst til Norge.

Til bokstav b om reiser i forbindelse med arbeid eller oppdrag

Bestemmelsen innebærer at utlendinger som krysser grensen til Norge fra områder som er omfattet av karanteneplikt, ikke skal bortvises dersom de er under reise mellom bolig og arbeidssted, jf. covid-19-forskriften § 6 første ledd. I bestemmelsens annet ledd er det presisert at unntaket ikke gjelder for personer som er på gjennomreise fra andre land.

Bokstav b omfatter også utlendinger «som er bosatt i og ankommer fra Schengen- og EØS-områdene til Norge for å utføre arbeid eller oppdrag», og som ikke er omfattet av covid-19-forskriften § 5a, jf. covid-19-forskriften § 6 åttende ledd.

Unntakene i bokstav b omfatter også forretningsreisende.

Til bokstav c og d om Svalbard

Det er gjort unntak for utlendinger som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav c. Dette er for å sikre at utenlandske borgere som bor eller arbeider på Svalbard, skal kunne passere det norske fastlandet når de er på gjennomreise mellom utlandet og Svalbard. Unntaket for utlendinger på vei *til* arbeid eller bosted på Svalbard må imidlertid også ses i sammenheng med covid-19-forskriften § 10, om at alle som kommer fra utlandet skal være i karantene på det norske fastlandet før videre reise til Svalbard kan skje. Det presiseres at dette kravet fortsatt gjelder.

Utreise fra Svalbard til utlandet via det norske fastlandet for andre enn de som har arbeid eller bosted på Svalbard kan dekkes av unntaket om lufthavntransitt i forskriftens § 3 bokstav b. Det vises også til avsnittet over om at EØS-borgere og deres familiemedlemmer som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem, ikke skal bortvises, jf. forskriftens § 1 bokstav h, og at dette unntaket omfatter all transport.

Det er videre gjort unntak for utlendinger som er fastboende på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav d. Slik legges det til rette for at utlendinger som er fastboende på Svalbard og som ellers fyller vilkårene for å reise til Norge, kan gjøre dette nå. Det er en forutsetning at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det presiseres at unntaket både omfatter fastboende som reiser fra Svalbard til det norske fastlandet, og fastboende på Svalbard som reiser til Norge fra utlandet. I sistnevnte tilfelle presiseres det at karantene må gjennomføres før videre reise til Svalbard kan skje, jf. ovenfor.

Med «fastboende» menes personer som er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard. Dette kan dokumenteres ved utskrift av registeret. For personer bosatt i Barentsburg, fremgår dette av bekreftelse på arbeidsforhold.

For øvrig presiseres det at loven og forskriften ikke gjelder for Svalbard.

7 Unntak i andre tilfeller

I forskriftens § 3 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær mellom foreldre og barn eller delt bosted for barn
- b) utlending som kun skal oppholde seg i lufthavntransitt før utreise fra Norge
- c) samer under utøving av reindrift
- d) utlending som gjennomfører ervervsmessig gods- og persontransport mot vederlag, eller som er på vei til eller fra slikt oppdrag
- e) journalister og annet personell på oppdrag for utenlandsk medieinstitusjon,
- f) utlending som nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 og § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med Schengen-oppholdskort for ambassadepersonell. Tilsvarende gjelder for sideakkrediterte diplomater og diplomatiske kurerer.

- g) militært personell som nevnt i utlendingsforskriften § 1-7 annet og tredje ledd, samt deres ektefelle, samboer eller barn tilmeldt og akseptert av Forsvarsdepartementet, samt medlem av sivil komponent og sivilt personell som arbeider ved militære staber eller hovedkvarter i Norge (inkludert NATO-avdelinger i Norge), samt deres ektefelle, samboer eller barn
- h) utlending som arbeider på flyttbare eller faste innretninger, jf. utlendingsforskriften § 1-10 og § 1-11
- i) innehaver av gyldig luftfartssertifikat, jf. utlendingsforskriften § 2-9, på vei til eller fra aktiv tjeneste
- j) sjømenn, på vei til eller fra aktiv tjeneste, med ID-kort nevnt i utlendingsforskriften § 2-8 eller filippinsk «Seafarer's Identification and Record Book» eller filippinsk nasjonalitetspass nevnt i utlendingsforskriften § 3-1 bokstav j
- k) ektefelle, samboer eller barn av utsendt utenriksstasjon ved norsk utenriksstasjon
- l) ansatte i internasjonale organisasjoner eller ansatte i organisasjoner som driver internasjonalt humanitært arbeid, som er på oppdrag eller på vei til eller fra oppdrag
- m) utlending som er invitert av norske myndigheter for å delta i internasjonale forhandlinger og annet, og utlending som er en del av delegasjoner som kommer til Norge i henhold til Norges internasjonale forpliktelser
- n) passasjerer og mannskap på godkjent kystcruise, jf. § 10b i forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet
- o) forskere og besetningsmedlemmer som deltar i havforskningstokt og har anløp i norsk havn
- p) utlending med teknisk kompetanse som er unntatt kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 1-1 første ledd bokstav b
- q) utlending som kan dokumentere oppholdssted for gjennomføring av karantenen i tråd med covid-19-forskriften § 5 første ledd, og som har følgende familierelasjon til en person bosatt i Norge:
 - ektefelle, registrert partner eller samboer
 - barn eller stebarn under 21 år til person bosatt i Norge
 - foreldre eller steforeldre til barn under 21 år bosatt i Norge
 - etablert kjæresteforhold med minimum ni måneders varighet der partene har møtt hverandre fysisk
- r) utlending som skal arbeide med film- eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen, jf. forskrift 16. desember 2015 nr. 1684 om insentivordning for film- og serieproduksjoner
- s) utlending som skal arbeide som forsker, og som er unntatt kravet om oppholdstillatelse for arbeidsforhold av inntil tre måneders varighet, jf. utlendingsforskriften § 1-1 annet ledd

Til bokstav b om lufthavntransitt

Unntaket omfatter utlendinger som transitterer gjennom internasjonale transittområder i en lufthavn. Det betyr at en utlending som flyr inn fra et område utenfor EØS/Schengen, kan mellomlande i Norge så lenge vedkommende kun skal oppholde seg i transittområdet før videre reise til en destinasjon utenfor EØS/Schengen.

Til bokstav g om personell ved militære staber mv.

Utlendinger som omfattes av unntaket skal fremvise et ID-kort/legitimasjon som godtgjør at de er ansatt (sivilt eller militært) i de væpnede styrker i en senderstat eller i NATO. Familiemedlemmer som er omfattet vil normalt ha diplomatpass, tjenestepass, ID-kort e.l., som dokumenterer deres tilknytning til hovedpersonen. Ordinært pass sammen med NATO Travel Order vil også dekke dokumentasjonskravet.

Til bokstav q om familierelasjoner mv.

Bestemmelsen omhandler adgangen til innreise for personer som har familie eller kjæreste i Norge. Bestemmelsen gjelder alle former for opphold eller besøk etter utlendingsregelverket for de aktuelle familiemedlemmene. Den gjelder altså både for utlending som har søkt eller skal søke om oppholdstillatelse for å bosette seg i Norge, og også for de som bare skal komme på besøk, med eller uten visum. Av denne grunn er persongruppene videre definert i denne bestemmelsen enn i regelverket om familieinnvandring, f.eks. når det gjelder den øvre aldersgrense for barn (21 år). I alle tilfeller må uansett de alminnelige reglene i utlendingsloven og -forskriften være oppfylt for at utlendingene skal kunne reise inn i Norge.

Med «etablert kjæresteforhold» forstås et kjæresteforhold som har hatt en varighet på minimum ni måneder. Det er et krav at partene har møtt hverandre fysisk.

For å sannsynliggjøre at utlendingen er et familiemedlem som omfattes av unntaket, kan personen for eksempel fremlegge vigselsattest eller fødselsattest. For kjærester er det et krav at utlendingen fremlegger et utfylt egenerklæringsskjema som er signert av parten som er bosatt i Norge. Egenerklæringsskjema finnes på UDIs nettsider, <https://www.udi.no/globalassets/global/aktuelt/korona/erklaring-om-kjaresteforhold.pdf>.

Det er i tillegg et krav om at utlendingen kan dokumentere oppholdssted for gjennomføring av karantene, etter samme vilkår som gjelder for de som kommer fra røde områder i EØS/Schengen, jf. punkt 6 over. Slik dokumentasjon kan for eksempel være en SMS eller en epost som bekrefter en bestilling av eller avtale om et sammenhengende opphold på samme adresse de 10 første dagene i Norge. For kjærester er det tilstrekkelig å fremlegge ovennevnte skjema, som også bekrefter oppholdssted i Norge.

Som nevnt ovenfor, innebærer unntaket ingen endring i de alminnelige reglene om innreise og visum til Norge. Det betyr at et visumpliktig familiemedlem eller kjæreste som ikke allerede har et gyldig visum, må søke om, og få utstedt, visum før reisen til Norge. Dokumentasjon på familie- eller kjæsterelasjonen fremlegges samtidig med

søknaden om visum. Utlendinger som allerede har et gyldig visum, og utlendinger som er visumfrie, fremlegger dokumentasjonen ved ankomst til Norge.

Unntaket innebærer videre at familiemedlemmer som er omfattet av § 3 bokstav q, kan reise inn i og fremme søknad om familieinnvandring fra Norge, i tråd med regelverk og retningslinjer som gjaldt før utbruddet av covid-19. Unntaket innebærer også at det kan utstedes innreisevisum til familiemedlemmer som har til hensikt å oppholde seg i Norge frem til oppholdstillatelse er gitt, jf. utlendingsloven § 12.

Til bokstav r om utlending som skal arbeide med film- eller serieproduksjon

Utlending fra utenfor EØS/Schengen som skal arbeide med film eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen, jf. forskrift 16. desember 2015 nr. 1684 om insentivordning for film- og serieproduksjoner, kan unntas fra karanteneplikt etter covid-19-forskriften § 6 niende ledd, jf. åttende ledd. Etter forskrift om innreiserestriksjoner § 3 bokstav r gjøres det også unntak fra begrensningene på rett til innreise.

Utlendingen må kunne sannsynliggjøre at vedkommende skal arbeide med film- eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen. Det kan for eksempel gjøres ved å legge fram en skriftlig bekreftelse fra Norsk filminstitutt til produksjonsselskapet om at produksjonen har mottatt et slikt tilsagn, sammen med et følgebrev fra produksjonsselskapet om at utlendingen skal arbeide i produksjonen.

Til bokstav s om utlending som skal arbeide som forsker

Utlending som skal ha et kortvarig arbeidsforhold som forsker i Norge, er unntatt fra innreiserestriksjonene. Arbeidsforholdets varighet kan være inntil tre måneder. Det er forskere som oppfyller vilkårene i utlendingsforskriften § 1-1 annet ledd som er omfattet av unntaket.

Som det fremgår av punkt 9, må en utlending kunne sannsynliggjøre at vedkommende er unntatt fra innreiserestriksjonene. Det kan for eksempel gjøres ved å fremvise dokumentasjon fra arbeidsgiver. Visumpliktige forskere må søke om, og få utstedt, visum før reisen til Norge. Dokumentasjon på arbeidsforholdet mv. fremlegges samtidig med søknaden om visum. Visumpliktige forskere som allerede har et gyldig visum, og forskere som er visumfrie, kan fremlegge dokumentasjonen ved ankomst til Norge.

8 Unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger med oppholdstillatelse i Norge

Utlendingsmyndighetene skal i vedtak om oppholdstillatelse ta stilling til om adgangen til innreise skal utsettes inntil videre, jf. lovens § 3. Innreisevisum skal gis uten utsettelse dersom utlendingen er gitt en tillatelse på de grunnlag som er angitt i forskriftens § 4, jf. nedenfor, eller utlendingsmyndighetene finner at utlendingen er

omfattet av unntak fra innreiserestriksjoner som nevnt i loven eller forskriften ellers, jf. ovenfor.

Dersom det av vedtaket uttrykkelig fremgår at utlendingen er omfattet av unntak som nevnt i loven eller forskriften, skal dette legges til grunn også ved innreisekontroll, og utlendingen skal ikke bortvises.

Vedtaket etter lovens § 3 om utsatt innreise for utlending som gis oppholdstillatelse, kan ikke påklages. Selv om innreise kan nektes på vedtakstidspunktet, kan etterfølgende hendelser likevel medføre at innreise skal tillates. Utlendingsmyndighetene må i så fall foreta en ny vurdering etter anmodning fremsatt av utlendingen før utlendingen reiser til Norge.

Utlendinger som kommer til norsk grense i strid med innreiserestriksjoner fastsatt i medhold av lovens § 3 første ledd, skal som hovedregel bortvises. Tilsvarende gjelder utlendinger som inntil videre ikke gis innreisevisum i medhold av lovens § 3 annet ledd.

I forskriftens § 4 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending med oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens bestemmelser om familieinnvandring, og referansepersonen er norsk borger eller utlending som er bosatt i Norge eller for øvrig har rett til innreise etter loven eller forskriften her
- b) utlending med oppholdstillatelse i forbindelse med arbeid, jf. utlendingsloven §§ 23, 24 og 25
- c) utlending med oppholdstillatelse som student mv., jf. utlendingsforskriften § 6-19
- d) utlending med innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35

Det understrekes at de alminnelige vilkårene for oppholdstillatelse, herunder returforutsetninger, skal vurderes som normalt. Når det gjelder familieinnvandrere, gjelder retten til innreise kun i den utstrekning også referansepersonen har rett til innreise til Norge.

9 Nærmere om krav til dokumentasjon

Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene.

10 Forholdet til karantenerregelverket

Unntakene fra innreiserestriksjonene innebærer i seg selv ikke unntak fra de til enhver tid gjeldende regler om karantene og isolering.

11 Forholdet til utlendingslovens regler om bortvisning

Departementet presiserer at midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner supplerer utlendingslovens regler om bortvisning. Utlendinger kan fortsatt bli bortvist i medhold av utlendingslovens regler, herunder av hensyn til folkehelsen etter § 17

første ledd bokstav l og § 121, jf. § 123, forutsatt at vilkårene er til stede og ordinære saksbehandlingsregler følges.

Bortvisning etter utlendingsloven kan ikke skje utelukkende med henvisning til den generelle situasjonen med utbrudd av covid-19. I slike tilfeller må det foretas en individuell vurdering som bygger på konkrete omstendigheter ved utlendingen som vurderes bortvist. Departementet antar at det kan være grunnlag for å bortvise etter utlendingsloven utlendinger som utgjør en særskilt smitterisiko, f.eks. på grunn av adferd som er i strid med offisielle råd og retningslinjer.

12 Saksbehandlingsregler

Det følger av lovens § 5 første ledd at forvaltningslovens kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak og kapittel V om utforming av vedtak ikke gjelder for vedtak om bortvisning. Disse reglene vil imidlertid gjelde for vedtak om utvisning etter lovens § 7.

Utlendingsforskriften § 5-4 om veiledning og underretning gjelder ikke i saker om bortvisning etter den midlertidige loven. Reglene om saksbehandling i utlendingsloven kapittel 11 og utlendingsforskriften kapittel 17 gjelder bare så langt de lar seg forene med en forenklet og rask behandling av vedtak om bortvisning.

Lovens § 5 annet ledd fastslår at reglene om fritt rettsråd i utlendingsloven § 92 første ledd ikke gjelder for vedtak om bortvisning etter loven her. Reglene om fritt rettsråd vil imidlertid gjelde for saker om utvisning etter § 7.

Det følger av lovens § 6 at vedtak om bortvisning skal være skriftlig. Begrunnelsen kan være kort og standardisert, men skal angi reglene som vedtaket bygger på, og det skal gis opplysning om klagerett. Det åpnes for at vedtak kan være muntlig hvis avgjørelsen haster eller skriftlighet av andre grunner ikke er praktisk mulig. Vedtaksorganet skal i så fall bekrefte vedtaket og begrunnelsen skriftlig hvis parten ber om det.

Vedtak om bortvisning treffes av Utlendingsdirektoratet eller politiet. Vedtaket kan påklages til Utlendingsdirektoratet, eller til Utlendingsnemnda hvis Utlendingsdirektoratet har truffet vedtak i første instans. Reglene i forvaltningslovens kapittel VI om klage og omgjøring gjelder. Forvaltningsloven § 42 om utsatt iverksetting gjelder ikke.

13 Utlendingskontroll og bruk av tvangsmidler

Det følger av utlendingsloven § 21 at politiet i forbindelse med kontroll av utlendingers innreise og opphold i riket, kan be om legitimasjon og opplysninger som er nødvendige for å bringe identiteten og lovligheten av oppholdet i riket på det rene.

Det følger av lovens § 8 at det kan anvendes tvangsmidler med hjemmel i bestemmelsene i utlendingsloven kapittel 12. Dette innebærer bl.a. at det kan besluttes

pågrepelse og internering etter de samme hjemlene og vilkårene i utlendingsloven som gjelder for bortvisningssaker for øvrig.

I tilfeller hvor noen f.eks. er stanset av politiet etter utlendingsloven § 21a og mest sannsynlig skal bortvises etter midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner, kan utlendingsloven § 106 første ledd bokstav i gi grunnlag for pågrepelse. Dersom politiet mener det er behov for å holde utlendingen ut over 24 timer (jf. utlendingsloven § 106b tredje ledd siste punktum), vil den mest aktuelle hjemmelen for å vurdere dette trolig være utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b (unndragelsesfare).

14 Ansvar for utgifter mv.

Det følger av lovens § 4 første ledd at for utlending som i medhold av loven føres ut av riket, gjelder utlendingsloven § 91 første ledd om betaling av utgifter til egen utreise tilsvarende. Dette medfører også at utlendingen kan bortvises ved senere innreise, dersom vedkommende ikke har dekket utgifter som er blitt påført det offentlige, jf. utlendingsloven § 17 første ledd bokstav k.

Videre gjelder transportøransvaret etter utlendingsloven § 91 tredje ledd tilsvarende for vedtak om bortvisning etter lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen, jf. lovens § 4 annet ledd. Transportøransvaret gjelder ikke ved kryssing av indre Schengen-grense, heller ikke når det er etablert indre grensekontroll. For nærmere omtale vises det til Prop. 124 L (2019–2020).

15 Utvisning og straff

Lovens § 7 gir hjemmel for utvisning for grove eller gjentatte overtredelser av innreiserestriksjoner etter loven, og for vesentlige uriktige eller åpenbart villedende opplysninger gitt i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at utvisningsbestemmelsen ikke forutsettes brukt i utstrakt grad, men at det samtidig er viktig å kunne slå ned på alvorlige og gjentatte overtredelser når det etter en helhetlig vurdering fremstår som viktig for å ivareta respekten for regelverket.

Lovens § 9 gjør det straffbart å overtre innreiserestriksjoner etter loven eller å gi vesentlig uriktige eller åpenbart villedende opplysninger i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Skyldkravet er i begge tilfeller forsett. Strafferammen er bot eller fengsel inntil seks måneder eller begge deler. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at det forutsettes at straffebestemmelsen ikke vil bli hyppig brukt, men at det av hensyn til respekten for regelverket og de formål det skal ivareta, er viktig å kunne reagere med straff i de mest alvorlige tilfellene.

Med hilsen

Kenneth Baklund (e.f.)

fung. ekspedisjonssjef

Charlotte Scharning
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur